Ngày soạn: 28/11/2026

CHỦ ĐỀ 3: VIỆT NAM QUÊ HƯƠNG
TIẾT 19: LÍ THUYẾT ÂM NHẠC: GIỌNG RÊ THỨ

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC

1. Kiến thức:

- Nhận biết được hóa biểu, âm chủ, các bậc/âm ổn định và tính chất của giọng Rê thứ.

- Đọc/xác định được gam Rê thứ; phân biệt dạng tự nhiên và hòa thanh qua bậc VII, âm dẫn và màu sắc âm nhạc.

- Vận dụng kiến thức về giọng Rê thứ để nhận biết bản nhạc, đọc nhạc và giải thích một số kí hiệu có liên quan.

- HSKT/HS nhận thức chậm: Dùng thẻ nốt lớn; chọn dạng tự nhiên/hòa thanh theo mẫu, giảm số ví dụ cần phân biệt.

2. Năng lực

Năng lực đặc thù:

- Thể hiện âm nhạc: Đọc/hát/nghe ví dụ ngắn để minh họa đúng khái niệm, kí hiệu hoặc cấu trúc đang học.

- Cảm thụ và hiểu biết âm nhạc: Nhận biết, mô tả và giải thích đặc điểm trọng tâm bằng nghe và quan sát bản nhạc.

- Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc: Vận dụng kiến thức vào sơ đồ, bài tập hoặc ví dụ âm nhạc ngắn.

3. Năng lực chung

Tự chủ - Tự học: - Chủ động chuẩn bị SGK/học liệu, thực hiện nhiệm vụ, tự nghe/quan sát và điều chỉnh sau phản hồi.

Giao tiếp - Hợp tác: - Trao đổi trong nhóm, phân công vai trò, lắng nghe, nhận xét có căn cứ và hỗ trợ bạn hoàn thành phần việc.

Giải quyết vấn đề và sáng tạo: - Lựa chọn cách luyện tập, công cụ và hình thức sản phẩm phù hợp với nội dung, khả năng cá nhân/nhóm.

4. Phẩm chất

- Chăm chỉ/Trách nhiệm: Tích cực học tập, hoàn thành nhiệm vụ, lắng nghe phản hồi; giữ gìn học liệu/nhạc cụ và tôn trọng tập thể.

- Nhân ái: Biết lắng nghe, động viên bạn, tôn trọng sự khác biệt về khả năng và cách cảm thụ/thể hiện âm nhạc.

- Chăm chỉ: Tích cực luyện tập, hoàn thành nhiệm vụ và thực hiện lại sau góp ý.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- SGK Âm nhạc 11 - Kết nối tri thức với cuộc sống; phiếu học tập, phiếu tự đánh giá và bản trình chiếu phù hợp "Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ".

- Đàn phím điện tử, loa, máy tính, máy chiếu/tivi; nhạc cụ gõ/nhạc cụ giai điệu phù hợp với nội dung thực hành.

- File âm thanh/video, bàn phím ảo/metronome/tuner hoặc học liệu số khác chỉ dùng khi phục vụ trực tiếp nhiệm vụ. Điện thoại/máy tính bảng của HS dùng theo nhóm khi GV cho phép; nếu không dùng thiết bị cá nhân, GV trình chiếu học liệu số/AI trên màn hình để HS cùng quan sát và thực hiện nhiệm vụ.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Hoạt động 1: KHỞI ĐỘNG (5')

a. Mục tiêu: Học sinh tạo tâm thế học tập, huy động kinh nghiệm đã có và nhận ra nhiệm vụ trọng tâm của "Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ".

b. Nội dung hoạt động: Nghe/quan sát học liệu SGK liên quan đến "Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ", trả lời câu hỏi gợi mở, nêu dự đoán/từ khóa.

c. Sản phẩm học tập: Câu trả lời/từ khóa ban đầu có căn cứ và xác định được nhiệm vụ tiết học.

d. Tổ chức thực hiện:

HĐ CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
Chuyển giao nhiệm vụ học tập: - GV trình chiếu/cho HS nghe, quan sát học liệu liên quan đến "Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ"; yêu cầu ghi từ khóa và dự đoán nội dung trọng tâm. 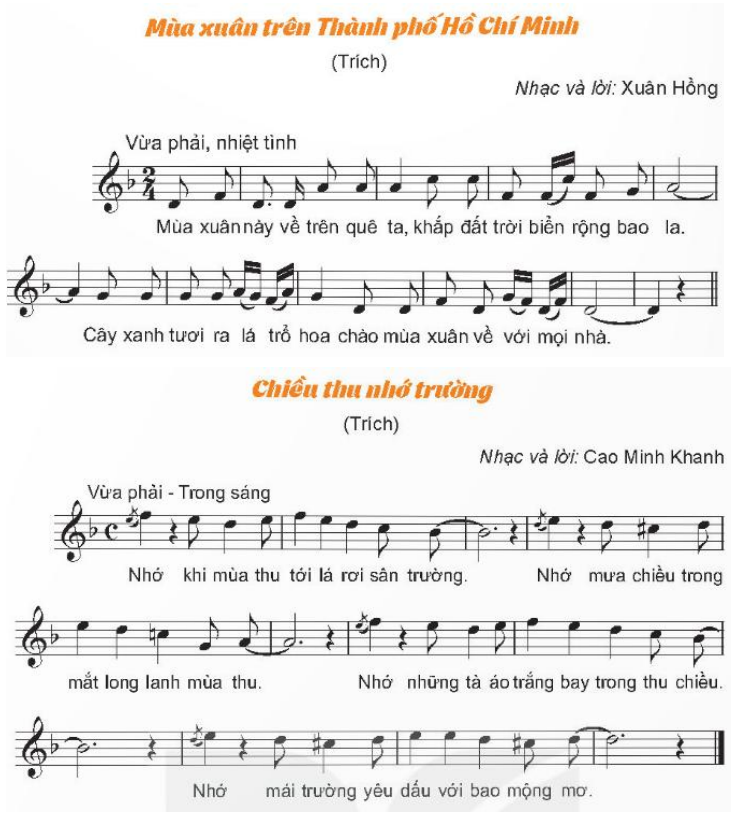 **Mùa xuân trên Thành phố Hồ Chí Minh** (Trích) *Nhạc và lời:* Xuân Hồng Vừa phải, nhiệt tình Mùa xuân này về trên quê ta, khắp đất trời biển rộng bao la. Cây xanh tươi ra lá trổ hoa chào mùa xuân về với mọi nhà. **Chiều thu nhớ trường** (Trích) *Nhạc và lời:* Cao Minh Khanh Vừa phải - Trong sáng Nhớ khi mùa thu tới lá rơi sân trường. Nhớ mưa chiều trong mắt long lanh mùa thu. Nhớ những tà áo trắng bay trong thu chiều. Nhớ mái trường yêu dấu với bao mộng mơ. **- Câu hỏi:** Dấu hiệu nào trên bản nhạc giúp em nhận biết nội dung đang học? **- Câu hỏi:** Các bậc/âm hoặc hợp âm trọng tâm được cấu tạo và có vai trò như thế nào?	**Nội dung trọng tâm và sản phẩm:** - Nhận biết nhiệm vụ của tiết học: Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ. - Có 2-3 từ khóa/câu trả lời ban đầu gắn với học liệu.

HĐ CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
Thực hiện nhiệm vụ học tập: - HS quan sát/nghe, trao đổi cặp/nhóm, ghi câu trả lời ngắn; HSKT thực hiện phần việc rút gọn. **Báo cáo kết quả hoạt động:** - Đại diện HS/nhóm trình bày; nhóm khác bổ sung bằng căn cứ từ SGK/học liệu. **Đánh giá kết quả:** - GV nhận xét, chốt từ khóa, sửa lỗi trọng tâm và nhắc HS kiểm chứng thông tin số/AI.	

Hoạt động 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI (15')

a. Mục tiêu: HS hình thành hoặc hệ thống hóa kiến thức, kĩ năng cốt lõi của "Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ" theo SGK và hướng dẫn của GV.

b. Nội dung hoạt động: HS đọc SGK, nghe/quan sát mẫu, thực hiện nhiệm vụ khám phá/thực hành; đối chiếu và chuẩn hóa thuật ngữ, kí hiệu, kĩ thuật.

c. Sản phẩm học tập: Phiếu/sơ đồ hoặc phần thực hành thể hiện đúng các nội dung trọng tâm của tiết học.

d. Tổ chức thực hiện:

HĐ CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
***Nhiệm vụ 1**. Tìm hiểu hóa biểu, âm chủ và các bậc ổn định của giọng Rê thứ.* **Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập** - GV yêu cầu HS đọc thông tin sgk mục 1 trang 27. - GV giới thiệu giọng Rê thứ với hoá biểu của giọng, hàng âm, âm chủ, âm ổn định, âm không ổn định. - GV thực hiện nhạc cụ (đàn phím điện tử, piano, guitar) hàng âm của giọng Rê thứ tự nhiên và Rê thứ hoà thanh để HS cảm nhận trực tiếp qua âm thanh và ghi nhớ đặc điểm, sự khác biệt của hai loại	**Nội dung trọng tâm và sản phẩm:** - Nhận biết được hóa biểu, âm chủ, các bậc/âm ổn định và tính chất của giọng Rê thứ. - Đọc/xác định được gam Rê thứ; phân biệt dạng tự nhiên và hòa thanh qua bậc VII, âm dẫn và màu sắc âm nhạc. - Vận dụng kiến thức về giọng Rê thứ để nhận biết bản nhạc, đọc nhạc và giải thích một số kí hiệu có liên quan. 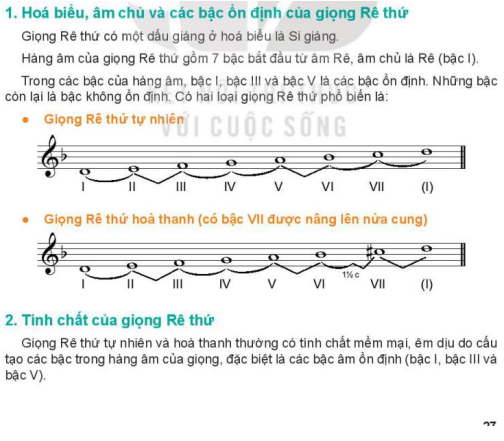 1. Hoá biểu, âm chủ và các bậc ổn định của giọng Rê thứ Giọng Rê thứ có một dấu giáng ở hoá biểu là Si giáng. Hàng âm của giọng Rê thứ gồm 7 bậc bắt đầu từ âm Rê, âm chủ là Rê (bậc I). Trong các bậc của hàng âm, bậc I, bậc III và bậc V là các bậc ổn định. Những bậc còn lại là bậc không ổn định. Có hai loại giọng Rê thứ phổ biến là: • Giọng Rê thứ tự nhiên I II III IV V VI VII (I) • Giọng Rê thứ hoà thanh (có bậc VII được nâng lên nửa cung) I II III IV V VI VII (I) 2. Tính chất của giọng Rê thứ Giọng Rê thứ tự nhiên và hoà thanh thường có tính chất mềm mại, êm dịu do cấu tạo các bậc trong hàng âm của giọng, đặc biệt là các bậc âm ổn định (bậc I, bậc III và bậc V).

HĐ CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
giọng Rê thứ. *+ Giọng Rê thứ tự nhiên* 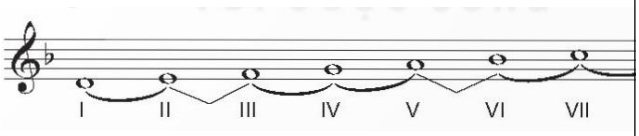 *+ Giọng Rê thứ hòa thanh* 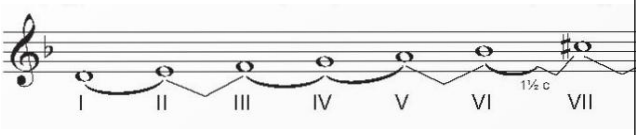 **Bước 2: HS tiếp nhận, thực hiện nhiệm vụ học tập** - HS lắng nghe và tiếp thu. - GV vừa hướng dẫn, vừa quan sát và hỗ trợ HS khi cần. **Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động, thảo luận** - GV mời HS nhắc lại về nội dung kiến thức vừa học. **Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập** - GV nhận xét, đánh giá, kết luận, chuyển sang nhiệm vụ mới. ***Nhiệm vụ 2. Tính chất của giọng Rê thứ*** **Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập** - GV yêu cầu HS đọc thông tin sgk và trả lời câu hỏi: *Giọng Rê thứ có tính chất như thế nào?*	*Học liệu SGK Âm nhạc 11 - Kết nối tri thức với cuộc sống, trang 27.*

HĐ CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
Bước 2: HS tiếp nhận, thực hiện nhiệm vụ học tập - HS đọc câu hỏi và suy nghĩ câu trả lời. - GV vừa hướng dẫn, vừa quan sát và hỗ trợ HS khi cần. **Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động, thảo luận** - GV mời HS đứng dậy trình bày tính chất của giọng Rê thứ. **Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập** - GV nhận xét, đánh giá, kết luận, chuyển sang nhiệm vụ mới.	

Hoạt động 3: LUYỆN TẬP (17')

a. Mục tiêu: HS củng cố "Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ", nâng độ chính xác qua luyện tập cá nhân - cặp - nhóm và biết tự sửa lỗi sau phản hồi.

b. Nội dung hoạt động: HS luyện từ dễ đến khó theo tiêu chí, có nghe/quan sát lại; thực hiện nhiệm vụ và tự sửa theo góp ý.

c. Sản phẩm học tập: HS hoàn thành phần luyện tập, nêu được một lỗi/điểm cần chỉnh và thực hiện lại.

d, Tổ chức thực hiện:

HĐ CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
Chuyển giao nhiệm vụ học tập: - GV tổ chức luyện tập cá nhân/cặp/nhóm, công bố tiêu chí: đúng kiến thức/kĩ năng - chính xác - phối hợp - tự sửa lỗi cho "Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ". - Làm bài tập nhận diện 4-6 ví dụ từ dễ đến khó. - Nghe/đàn kiểm chứng từng ví dụ, giải thích lựa chọn. - Sửa một lỗi thường gặp và ghi lại cách tránh lỗi. **Thực hiện nhiệm vụ học tập:**	**Nội dung trọng tâm và sản phẩm:** - HS thực hiện được nhiệm vụ luyện tập trọng tâm của "Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ" ở mức phù hợp. - Biết tự nhận xét phần đã làm được, chỉ ra một lỗi/điểm cần luyện thêm và thực hiện lại sau góp ý.

HĐ CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
- HS luyện từ dễ đến khó, nghe/quan sát lại và tự sửa theo góp ý. **Báo cáo kết quả hoạt động:** - Đại diện cá nhân/nhóm trình bày sản phẩm; nhóm khác nhận xét theo tiêu chí. **Đánh giá kết quả:** - GV nhận xét theo rubric, chỉ rõ một điểm đạt và một điểm cần cải thiện.	

Hoạt động 4: VẬN DỤNG - SÁNG TẠO (8')

a. Mục tiêu: HS vận dụng kiến thức/kĩ năng của "Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ" vào sản phẩm âm nhạc, sản phẩm số hoặc tình huống gần gũi; phát triển tự học và sáng tạo.

b. Nội dung hoạt động: HS lựa chọn hình thức phù hợp để thực hiện nhiệm vụ vận dụng của "Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ" và tự đánh giá theo tiêu chí.

c. Sản phẩm học tập: Sản phẩm cá nhân/nhóm hoàn chỉnh, có phần tự đánh giá/rút kinh nghiệm.

d. Tổ chức thực hiện:

HĐ CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
Chuyển giao nhiệm vụ học tập: - GV giao nhiệm vụ vận dụng gắn với "Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ", cho phép nhóm lựa chọn hình thức sản phẩm nhưng phải đúng kiến thức và thời gian. - Tìm một ví dụ trong SGK/bài đã học có sử dụng kiến thức của tiết học. - Tạo sơ đồ/bảng tóm tắt hoặc ví dụ 2-4 ô nhịp và trình bày trước nhóm. **Thực hiện nhiệm vụ học tập:** - HS thực hiện nhiệm vụ, trao đổi nhóm và hoàn thiện sản phẩm; HSKT thực hiện phần việc rút gọn. **Báo cáo kết quả hoạt động:** - Đại diện HS/nhóm trình bày; nhóm khác nhận xét ngắn theo tiêu chí. **Đánh giá kết quả:** - GV nhận xét, ghi nhận tiến bộ và định hướng luyện tập tiếp theo.	**Nội dung trọng tâm và sản phẩm:** - Tìm một ví dụ trong SGK/bài đã học có sử dụng kiến thức của tiết học. - Tạo sơ đồ/bảng tóm tắt hoặc ví dụ 2-4 ô nhịp và trình bày trước nhóm. - Sản phẩm có nội dung đúng, hình thức phù hợp và phần tự đánh giá/rút kinh nghiệm.

Dặn dò, chuẩn bị bài mới (3'):

- Ôn lại nội dung trọng tâm của “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ”; luyện phần còn chưa chắc theo tiêu chí của tiết học và bảo đảm an toàn giọng/thiết bị.
- Chuẩn bị nội dung tiết sau: Lí thuyết âm nhạc: Giọng Rê thứ (tiếp).; mang SGK, vở và học liệu/nhạc cụ được GV yêu cầu.